

Hindistan Ziyareti ve Düşünsel Hüzmeler

Tarihte Turabdin olarak bilinen yörede Süryani ruhaniyetinin biçim verdiği taşların incelikleriyle örülü, Süryani tarihiyle iç içe yaşamış ve bu tarihle adeta anıtlamış gözde eserlerden biri **Deyrulzafaran Manastırı**'dır.

Mardin'in 5 km doğusunda hâkim bir yamaçta geçmişî günümüze taşıyan Deyrulzafaran, milattan önceki döneme ait bir tapınağın üzerinde 5. yüzyılda kuruldu. Vakur duruşuyla, otantik ve mistik havasıyla, insanları manevi boyutlarıyla yüzleştirebilen ve bu yüzleşmeyi içsel bir uyuma dönüştürebilen nadide bir manastırdır.

Tarihle birlikte hayata sadeliğini sunan bu manastır, Mesih'in koşulsuz sevgisini ilke edinerek ruhaniyeti yaşamak ve geliştirmek amacıyla erken dönemde kurulan diğer Süryani manastırları gibi, ilim ve kültür alanında insanlığa büyük hizmetler sundu. En parlak dönemi 9. ve 10. yüzyıldır. Bu dönemde ruhani yüksek okulu, teoloji, mantık ve bütün doğal bilimlerde çok ün salmıştı.

Tarihi süreç içerisinde, Süryani Kilisesi'ne 21 patrik, 9 mafıryan (katolikos), 120 episkopos ve birçok rahip, papaz, ünlü Süryanice yazar ve öğretmen kazandırdı. 1932 yılına kadar 640 yıl patriklik merkezi olarak hizmet vermesi, bu manastırın gelişip Süryaniler için önem kazanmasını sağlayan en büyük etken olarak gösterilebilir.

Mardin ve Deyrulzafaran'da görev yapan son patrik Mor İgnatius III. İlyas Şakir'dir. Kilise içindeki çalkantıları gidermek ve barışı sağlamak amacıyla, 1931'de Hindistan'a gider. 13 Şubat 1932'de, burada kalp krizinden vefat edince, 13 Şubat tarihi Patrik III. İlyas günü kabul edildi. Onun için her yıl Hindistan'da Patrik III. İlyas'ın adına karnaval şeklinde görkemli törenler yapılır. Yüz binlerce insan uzaklardan (400-500 km) Patrik III. İlyas'ın mezarını barındıran ve O'nun adını taşıyan Mor İgnatius Manastırı'na kitleler halinde (bazıları yalın ayaklarla) yürür. Yol güzergahlarında karşılaştığımız ve hatta iç içe olduğumuz bu insanların ruhlarındaki hissiyatı ve titreşimleri öğrenememiş olsak da, bağlılıklarını ve imanlarını tahmin etmek mümkün.

Bu törenlere başkanlık etmesi için Şam'daki Antakya Süryani Patrikliği her yıl ayrı bir metropoliti görevlendirmektedir. Şubat 2006'de bu törenlerin başkanlığı Mardin Süryani Metropolitliğine verilmişti.

9-20 Şubat 2006 tarihleri arasında, Mardin Metropoliti Mor Filüksinos Saliba Özmen'in başkanlığında -(Deyrulzafaran Manastırı'ndan Raban Gabriel Akkurt, Mardin Süryani Yönetim Kurulundan Suphi Gül ve Murat Özberk, İstanbul Süryani Yönetim Kurulundan Sait Susin ve Eşi Emel, Amanuel Abacı ve eşi Semra ve ben Yusuf Beğtaş)- 9 kişiden oluşan delegasyonumuz, Hindistan Kerala bölgesinde dolu dolu günler geçirdi. Rahmetli Patrik III. İlyas Şakir'in Mardin doğumlu ve Deyrulazafaran Manastırı'ndan oraya gitmiş olması, uzun bir aradan sonra Mardin'den bir kilise delegasyonunun Hindistan'da bulunması, farklı çağrışımlar yaratıyor ve geçmişî canlandırıyordu. Onun için ziyaretimiz oradakilere farklı bir heyecan veriyordu.

Mardin ve Hindistan arasındaki tarihsel ilişkilerin varlığı, Hindistan'daki Süryani kilisesi gezildiğinde daha iyi anlaşılmaktadır. Tarihte, Hindistan'daki kilisenin hizmeti uğrunda nice fedekarlıklara katlanarak orada vefat eden metropolit, mafıryan (katolikos) ve patrik derecesindeki ruhani şahsiyetlerin varlığı, bu tarihsel ilişkilerin can damarını oluşturmaktadır. Anıları, bir vefa borcu olarak, isimleriyle adlandırılan kilise ve manastırlarda yaşatılmaktadır. Yılın belirli günlerinde bu saygın şahsiyetler hala yad edilmektedir. Çünkü bu şahsiyetler, oradaki kiliseye ilham kaynağı olmakla kalmamış, adeta taze kan pompalamıştır. Gittiğimiz her yerde ve her kilisede Mesihsel öğretiyi dünyevi bir yaşam pratiğinin prizmasından geçirebilen bu şahsiyetlerin beyinsel yaşanmışlıkları ve ruhsal deneyimleri adeta beni sarıyordu. Yeşilliğin hakimiyeti o denli büyüktü ki,

bazen yeşil örtünün derinliğinde ve ufuksuzluğunda kendimi bir çukura girmiş gibi hissediyordum. İki tarafı yeşilliklerle örtülmüş, kıvrıla kıvrıla yürüdüğümüz yollardan geçerken, buralarda yaşadıkları dertleri ve sıkıntıları dağlara uzanan patikalara anlatan Bethnahrin’li (Mezopotamya’lı) o Süryani ataların yaşadıklarını hissetmeye çalışıyordum. Hissettikçe, kilise ve iman uğrunda katlandıkları zorluklar, film şeridi gibi gözümde canlanıyordu. Onun için uğradığımız her yer, zihnimi geleceğe, ruhumu geçmiş çağlara götürüyordu.

Saç örgüsü gibi birbirinin içine giren sosyal yaşamın ve toplumsal katmanların karşılıklı hoşgörüsü dikkat çekiyordu. Trafik noktaları dışında, onca kalabalıklara karşın polisin ortalıkta gözükmemesi Hinduizm, İslamiyet ve Hristiyanlık gibi farklı inançlardan beslenen sosyal iklimin yumuşaklığını gösteriyor. Ama doğrusunu söylemek gerekirse, yol kenarında bulunan sakat, kötürüm ve özürlü insanların yardıma uzanan ellerini hatırladıkça, bir karşıtlıklar harmonisi yaşadığımızı düşünmüyor değilimdim. Siyah tenli o insanların hayata tutunuşları, yürekleri dağlıyordu.

Ziyaret boyunca, hınca hınç dolan farklı kiliselerde metropolitimiz 5 kutsal ayin yaptı. Bu ayinlerden sonra yaptığı vaazlarda Antakya Süryani Patrikliğinin Hindistan’daki tarihsel misyonunu anlatıyor ve Kadasetli Patriğimiz Mor İğnatius Zekka Iwas’ın iyi dileklerini aktarıyordu. Bunlara koşturarak Mardin ve Deyrulzafaran Manastırı’nın Hindistan Süryani Kilisesi’ne yaptığı olumlu katkılara değiniyor ve Süryanice dilinin canlandırılması konusunda gereken hassasiyetin gösterilmesinin gerekliliğine işaret ediyordu.

Farklı yerlere yaptığımız bütün ziyaretlerde kilise girişlerinde yapılan görkemli karşılamalar her şeyi anlatmaya yetiyordu. Özellikle Kadasetli Patriğimiz Moran Mor İğnatius Zakka Iwas’a ithaf edilen **Kefa** ismindeki yetimler ve kimsesizler yurdunun açılışı esnasında Saadetli Doğu Katolikosu Mor Baselius I. Tuma’nın başkanlığında patriksel elçi statüsündeki metropolitimize yapılan karşılama töreni görülmeye değerdi. Bizim için farklı bir andı. Dağlar, taşlar, ovalar, ağaçlar adeta insan olmuştuk. Yüreklerin derinliğinden söylenen ilahiler, yeşil doğanın güzelliğinde ve sessizliğinde yankılanarak, herkesi sarıyordu. Mesih’in Kudüs’e girişini andıran bir manzarayla karşılaşmak, beni çok derinlere, Hristiyanlığın erken dönemlerine kadar götürdü. Metropolitimizin burada yaptığı konuşmada bu hislerime kıyıdan dokundurması, aynı ruh hali içinde iki ayrı insanın o anda aynı şeyleri hissettiğini gösteriyordu.

Gözlemlediğim kadarıyla, patriksel elçinin ziyareti, Hindistan Süryani Kilisesi’nin organizmasında olumlu etkiler bırakmaktadır.. Antakya Patrikliğine ve kürsüsüne olan bağlılık, atılan sloganlarda ve yapılan tezahüratlarda kendini alabildiğince hissettiriyordu.

Yaşadıklarımızın verdiği hazzı hala hissedebiliyorum. Öte yandan Gandhi’nin anavatanını görebildiğim için kendimi bahtiyar addediyorum. **‘Hayatı, görmek istediğin gibi yaşa’** diyen Gandhi’nin sözünden süzülen içsel doğruluklar ziyaret esnasında sanki her yerde bana eşlik ediyordu.

Görebildiğim kadarıyla eski geleneği yaşatarak, ayinlere ve ilahilere olan aktif katılım, ruhları canlandırıyor ve bütünleştiriyordu. Bu etkilerle fakat farklı duruşlarla sanki sosyal ve içsel mutluluğun yolu aralanıyordu. Sefalet ve yoksulluğa rağmen, bizdeki yüzeysellik, burada derinlik olarak ortaya çıkıyordu. Kilise ayinlerinde içsel yaşamın gerçek bir özgünlükle düşünsel bütünlüğü pekiştirdiğine tanık olmak, bana keyif veriyordu. Buradaki kilisenin yapılanmasında ve ritüellerinde göze çarpan bazı uygulamaların eskiden olduğu gibi tekrar bizdeki anlayışa kazandırılırsa, arzulanan ruhsal dinginliğin yakalanması açısından yarar sağlayacağını düşünüyorum.

Buradaki içsel yaşamın dışa yansıyan sadeliği irdelenmeye değerdir. Kilise çatısı altında ayinler, konferanslar, seminerler ve toplantılar gibi farklı etkinliklerle gelişen ruhsal yaşam, insanı sığ ve yüzeysel bir yaşamdan kopararak daha derin bir yaşam tarzına taşımaktadır. Ruhsal disiplinin

gerekleri, burada yalnızca ruhanilere (papaz, rahip, episkopos) ait değil. Mesih'in kardeş olarak bellediği bütün insanlar ruhsal disiplinin gereklerini yerine getirmeye çaba gösteriyordu. Öyle olunca ruhsal disiplinin özünde yatan sevinç daha çok hissediliyordu. Böylelikle insanlar yalnız kendileriyle ilgilenme hastalığından ve korkularından kurtulmakla kalmıyor, ağırlık yapan yüklerini ve can sıkıntısını da atıyordu. Kilise ayinlerinde, ilahiler eşliğinde içsel çılgınlıklar ve dürtülerle göğün doğru kalkan eller, bütün bunları anlatıyordu bana. Ellerdeki eda ve kalkış, Rabbin yaşamına olan susamışlığı ve özlemi hissettiriyordu hayata....

Aziz Agustinos (354-430) diyor ki, **"Allah, bulunabilmek için, daha tatlılıkla aranmalı; daha ateşli aranmak için, bulunmalıdır."** O'na karşılık ben de diyorum ki, hayat Rab tarafından biz insanlara bağışlanan en büyük hazinedir. Bu hazineyi keşfedebilmenin yolu, insanı anlamaktan geçer. İnsanı anlamaya çaba gösteren, görev ve misyonunun bilinciyle yaşayanlar, bu hazinenin tam yüreğinde ve merkezindedir. Ve onlar Allah'ın yeryüzündeki nice hazinelerinden en değerlisi olan insana değer vermekten, sevmekten, kollamaktan ve geliştirmekten büyük haz duyarlar.

Aziz Agustinos'un sosyal hayatı ilgilendiren deyişiyle **'dünya harika bir kitap; evinden hiç ayrılmayanlar bu kitabın ancak tek sayfasını okur.'** Ruhsal yenilenmeyle beraber duygularımı okşayan ve unutulmaz anlar yaşatan bu ziyaret, bende, farklı çağrışımlar, farkındalıklar ve düşünceler uyandırdı. Adeta bir öze dönüş yolculuğu gibiydi. Hindistan'da değil gibiydim. Güzelim bir içsel yolculuğun kollarında uzanmış, derin düşüncelere dalmış halimle hem kiliselerdeki ayinlere aktif bir şekilde katılıyor, hem de yolculuğumun tapınağında düşünsel egzersizler yapıyordum.

Bütün sorunlarına çözüm üretmeye çaba gösteren insanın, en büyük sorunu olma niteliğindeki **'ahlaksal ve ruhsal'** tikanıklıklara çözüm bulmakta neden aciz olduğunu anlamaya çalışırken, yaşamın tesadüflere bırakılacak kadar sığ olmadığını kanaatine vardım. Ekibiyle günde yüzlerce insana bedava tedavi hizmetleri sunan ve bize **'Allah bana bedava verdi, ben de insanlara bedava veriyorum'** diyen Süryani doktorla tanıştıktan sonra, bende bu kanaat daha çok pekişti. Ne alabilirimden çok, insanlara ne verebilirimi yaşamımda ilke edinen bilim insanı o doktorun güzel ikramlarıyla verdiği derin bilgileri hala özümsemeye çalışıyorum. Ve anladım ki, insan, yaşamını ruhsal ilkelere göre şekillendirebilirse, bazı sorunlar daha rahat çözülür. Bunun da yolu ruhun, beden kaptanı olmasından geçer.

Ruh, çok köşeli, maddesi sevgi olan bir kristale benzer. Bu kristalin üzeri **'ego, ben'** denilen bir çamurla kaplıdır. Yaşam, kristali çamurlardan temizlemek, yüzeyini **'özü'** parlatmak anlamına gelmektedir. Bu parlama/parlatma olmadıkça, yüksek yaşam enerjisi olan sevgi gelişmez. Manevi benliğini keşfedebilen, çamurları temizleyerek özü parlatmayı başaran, olgun insandır. Bu insan **'var olmakla'** benliğini bulur. Değerlendirmelerinde gözettiği temel kıtas, İsa Mesih'in **'insanı kirlüten şey, dışarıdan girenler değil insanın içinden çıkanlardır'** (Markos: 7. 18) sözünde olduğu gibi, dış görünüş değil, iç insandır. Manevi benliklerini keşfedemeyenler, egosal çamurları temizlemeyi başaramayanlardır. Bunlar yetişkin olsa da, çocuksu insanlardır. Bu insanlar **'sahip olmakla'** benliklerini bulurlar. Değerlendirmelerini daha çok dış görünüşe göre yaparlar.

Onun için Altınağızlı Yuhanun'un (340-404) **'kardeşinin yararını gözetken ne ise yalnızca onu konuş. Tek bir kelime de olsa, buna bir şey ekleme. Çünkü Allah bu amaç için sana ağız ve dil verdi. Verdi ki, O'na şükür sunasın ve kardeşini yapılandırasın.'** şeklindeki söylemi onların dünyasında yer edinmez.

Unutulmamalıdır ki, içsel ve ruhsal güzellik, Hristiyan insanın sosyal ve dini hayatında hayati önem arz eder. Çünkü Tanrı'nın gözünde değerli olan şey, dış görünüş değil, iç görünüştür. İncil bunu şöyle açıklıyor: **"Gizli olan iç varlığınız, sakın ve yumuşak bir ruhun solmayan güzelliğiyle sizin süsünüz olsun"** (I. Petrus. 3:3).

Hayatı nasıl görmek isterseniz, size öyle görünür. Ben Hindistan’da görmek istediklerimi gördüm. Belki de dikenlerden çok güle odaklandığım içindir. Ama gerçekten sınırlandırıcı inançları keşfetmek ve onları güçlendirici inançlarla değiştirmek için, bu tür ziyaretlerin faydalı olduğunu düşünüyorum.

Delegasyondakileri bilmem ama içsel etkileriyle benim için bu ziyaret, bir sayfadan çok yeni bir kitap okumak gibi oldu. Ruhunuzun doruklarına tırmanmak istiyorsanız, ruhsal coşku kanallarınızı açık tutma koşuluyla siz de deneyebilirsiniz. İnsan bu doruklarda gezebildiği ölçüde öğrendiğini ve sürekli geliştiğini görecektir.

Ve Hindistan’ın büyük şairi Rabindranath Tagore’nin’ **‘Uyudum, rüyamda hayatın sevinç olduğunu gördüm, sonra uyandım, hayatın Görev olduğunu anladım. Çalışmaya başladığımda, bir de baktım, Görev de Sevinç olabiliyormuş’** şeklindeki deyişini daha iyi içselleştirebilecektir.

Malfono Yusuf Beğtaş